

[Kirkeministeren.]

ligning. Lånets størrelse kan højst andrage halvdelen af den del af udgifterne, som ikke dækkes ved tilskud fra staten. Hvad der herefter mangler, må fremskaffes ad frivillig vej gennem indsamling blandt sognets beboere, afholdelse af basarer, lotterier og lignende.

Gennemførelsen af denne bestemmelse var en betydningsfuld nyskabelse, idet det indtil 1956 var således, at alle udgifter ved opførelse af en ny kirke — bortset fra statens tilskud — måtte fremskaffes ad frivillig vej.

Ændringen i 1956 blev til på grundlag af en betænkning angående kirker i Københavns omegn, som i 1955 blev afgivet af et af kirkeministeriet nedsat udvalg. Hensigten med bestemmelsen var da også først og fremmest at afhjælpe mangelen på nye kirker i de hastigt voksende omegnskommuner ved København, men bestemmelsen fik gyldighed for hele landet, da man ikke fandt, at det var rimeligt at fastsætte særbestemmelser for et enkelt område.

Forudsætningen for denne lovbestemmelse var, at staten kunne og ville yde et tilskud på i hvert fald halvdelen af kirkernes opførelsessum, og at det sædvanlige herefter ville blive, at ca. en fjerdedel af udgifterne blev dækket ved lån, medens den sidste fjerdedel måtte tilvejebringes på frivillig basis. Når man fastholdt kravet om, at en del af midlerne skulle skaffes på sidstnævnte måde, skyldtes det bl. a., at man mente, at man derigennem havde en vis sikkerhed for, at der virkelig var behov for en ny kirke på det pågældende sted.

Udviklingen siden 1956 har imidlertid medført, at den gældende begrænsning af adgangen til at finansiere opførelsen af nye kirker gennem optagelse af lån, der forrentes og afdrages over den kirkelige ligning, i dag må anses for at være en urimelig hæmsko for kirkebyggeriet.

Dette skyldes især følgende omstændigheder:

For det første er statens tilskud til kirkebyggeriet i de senere år blevet stærkt reduceret. Rammebevillingen på kirkeministeriets budget på de årlige finanslove til ydelse af tilskud til opførelse af nye kirker har således siden finansåret 1963-64 kun udgjort 600.000 kr. årligt. Samtidig er byggeom-

kostningerne siden 1956 steget meget betydeligt.

Disse forhold har bevirket, at statens tilskud langtfra har dækket halvdelen af udgifterne til nyt kirkebyggeri, og at der derfor har måttet stilles ganske andre krav til størrelsen af de beløb, som efter den gældende lovbestemmelse skal tilvejebringes ad privat vej, end man i sin tid havde kunnet regne med. Som følge heraf viser det sig i mange tilfælde — trods en udstrakt privat offervilje — ikke muligt at skaffe de fornødne beløb til veje, og i andre tilfælde er det først muligt at tilvejebringe det økonomiske grundlag efter forløbet af en længere årrække, hvorved muligheden for opførelse af en ny kirke i rette tid forpasses.

Men dernæst må det erkendes, at befolkningsudviklingen i visse områder har haft en så voldsom karakter, at de gældende finansieringsbestemmelser med hensyn til kirkebyggeri faktisk bliver uanvendelige. Jeg tænker her især på den udvikling, som vi i disse år er vidne til omkring hovedstaden og nogle af de større provinsbyer, hvor hele byer med alt, hvad dertil hører af forretninger, skoler, sportshaller og serviceforanstaltninger af enhver art, skyder op af den bare mark i løbet af få år. Skal en kirke her opføres sammen med den øvrige del af en sådan „planetby“ — og det må vel alle, der er interesseret i folkekirkens trivsel, være enige om at den bør — er der ingen mulighed for at skaffe en del af udgifterne dækket gennem indsamling hos den stedlige befolkning af den enkle grund, at der ikke er nogen stedlig befolkning at henvende sig til på det tidspunkt, da kirkens opførelse skal forberedes. Dette synspunkt er allerede accepteret i ét tilfælde, nemlig da der ved lov af 15. april 1964 — som en enkeltstående undtagelse fra de almindelige finansieringsbestemmelser — blev hjemlet adgang til at dække hele udgiften ved opførelse af en ny kirke i forbindelse med storbyggeriet i Høje Gladsaxe ved lån, der forrentes og afdrages gennem den kirkelige ligning.

Vanskelighederne begrænser sig imidlertid ikke til planetbytilfældene. Også hvor befolkningstilvæksten i nye boligområder har karakter af en mere naturlig tilvækst, kan det være forbundet med betydelige vanskeligheder at gennemføre en kirkesag på traditionel vis med nedsættelse af en kirke-